جەكە سانى 8 تىين.

جىر مۇرىنىڭ «گۇبەكشى»سىنە بىرىڭىز!

ЭЙБЕКШИ КАЗАК
ЕЖЕДНЕВНЫЙ ОРГАН
ЦИК и Крайкома В. К. П. (б)
КАЗРЕСПУБЛИКИ.
Год издания пятый.
Адрес: Кызыл-Орда, редакция газеты „Эйбекши Казак".

گازەت باسىلى:
ئۇش ايعا 1 سوم 45 تىين
التى ايعا 2 سوم 80 تىين
بىر جىلعا 5 سوم 50 تىين

جارناما باسىلى:
1 - بەتتە بەتىنە جولى 50 ت.
باعانا ارالىعىندا بولسا 65 ت.
سوڭعى بەتتەرىنە 30 ت.
جومالعان داكۇيمەنتتەر كە 50 ت.
قالىق كەمىسەرلەر كەڭەسىنىڭ 21 - نىشى جىلعى ايىرۋلىعىنىڭ 10 - ى مەن ۇيعارعان شەشىمىمەن قاۋىلىسىنشا جارناما لاردان 10 پورسەنت سالىق الىنادى.
كانتورداۋ، باۋلىق پوشتا ورىندارىندا، اكەتتەرىمىزدە «گۇبەكشى قازاق»تا جازىلۋشىلار قابىل الىنادى.

قازاقستان ولكەلىك كەڭەس كاميتەتى مەن ولكەلىك ۇ. ك. پ (ب) كاميتەتىنىڭ گازەتى.
1921 - نىشى جىل نوياىردىڭ 7 - سىندە شىعا باستادى.
باسقارما مەكەنى كانتور ادىرەسى: قىزىل وردا، بۇرىنعى پوشتا ۇيىندە.

گۇبەكشى قازاق

كۇندە شىعادى.

№ 52 (489) 1926 جىل، مارتتىڭ 8 - ى، دۇيسەنبى № 52 (489)

جاسىسىن جەر جۇزىنە بىردەي ايەلدەر كۇنى!

مارتتىڭ 8 ى مەنەن گۇبەكشى قازاق ايەلى.

(قازاقستان قالىق كەمىسەرلەرى كەڭەسىنىڭ تور الاسى نۇرماقۋالى جولداستىڭ ماقالاسى).

مارتتىڭ 8 - ى كەڭەستەر وداعىنداعى ۇلى توبىلاردىڭ بىرىنشىسى ساناعانى.

مارتتىڭ 8 ى كۇنى، گۇبەكشى ايەلدەردى تەڭدىككە جەتكىزۋ جولىندا بىرىنشى بىرىنعان بىرىنشى، قارا كەمىلىق، نادانداقتىڭ بوساتا الماي كەلە جاتقان ايەلدەردىڭ كوزىن اشىپ، ءىس جۇزىندە تەڭگەرۋگە كەڭەستەر، پارتيا ۇيىمدارى، جالپى گۇبەكشى جۇرت جۇمىلا كىرىسەتىن كۇن.

بۇرىنعى ۇلتتا وريىستىڭ پاتشا سىنىڭ، بايلار تىڭ وتارى بولعان ىلگەرى پاتشا الماي تارىقتىڭ تومەنگى ساتىسىندا قالعان قازاقستان سىقىلدى جەرلەردە كەڭەستەر ۇكىمەتى ورناعانعا دەيىن ايەلدەردى تەڭگەرۋ جولىندا بىرىنعان بىرىنعان كەتەرگەندىگىن كورىپ وتىرمىز. پارتيا، جاستار ۇيىمدارىنا كىرگەن ءار نۇرلى مەكەمەدە وقىپ جۇرگەن ايەل بالالاردىڭ ساناسىنىڭ جىلدان جىلعا ءوسىپ كەلە جاتقانى قالادا عانا ەمەس، ءىس شىنىندەدە بار.

اۋىلدىق بولىستىق كەڭەستەر قايىرىنىپ بىرىنشى ايەلدەردىڭ بىلىمىنە كىرىسە باستاعانى جالپى گۇبەكشى ايەلدەردىڭ ويانا باستاعانى كىمگەدە بولسا بىلگىلى.

«بىراق» قازاقستان ۇلكەن، بوستاندىقتىڭ ساۋلەسى تولىق تۇسپەگەن، مىڭ ادەتتەر مىقتاپ ورناعان قاراڭعى بۇرىشتار ءالى كوپ. ايەلدەردى مالعا ساتۋ، بەسىكتەگى جاس بالالاردى ۇاستىرۋ، 2 دەن 3 دەن قاتىن الۋ سىياقتى قازاق ەلىنىڭ ىلگەرى باسىنان كەلە بەرسە، ايەلدەردىڭ شىن تەڭدىككە جەتىلۋىنە كەسەل ادەتتەر.

قازاقستان ۇكىمەتىنىڭ ايەلدەردى تەڭگەرۋىنە تىنىپ شەشىلەر ءىس كەلىسىمى وتىر. قالىڭ مال الۋ، العان - بەرگەن كەسەلەر جالىق بولۋ، ايەل بالالاردى جاسى تولماي كۇيەۋگە بەرۋ، كوپ قاتىن الۋدى توقتاتۋ، سىياقتى قىلمىستى مىنار مەن جارالى بولىپ ايافتىدا جاتقان قازاقتى بىرلى جارىم بولماسا كورگەمىز دە، مىنگەمىزدە جوق.

قازاق «سوز بەن» ايماي مەن مىڭ، اەتتەرىدى جويىپ، ايەلدەردى تەڭگەرۋگە تەز ۇاقىتتا بولمايدى.

ىلگە ايەلدەردىڭ كەكتەپ بەردەي، كەندىگىن، ىلدىڭ ورىكتەپ الما باسۋىنا قالىڭ مال الۋ، بەرۋ سىياقتى ۇرىپتەردىڭ زىيانىنى، كەندىگىن ۇقسىندىرۋ كەرەك. بۇل «پارتيا، جاستار ۇيىمدارىنىڭ» تىيىستى كەڭەستەرىنىڭ، ءار ءىنىر پارتيا مۇشەسىنىڭ مىندەتى. ايەلدەر تەڭدىگى تۇرالى شىعارىلعان زاڭدارىن ۇرىپتەۋ، ۇرلىق، پارا سىياقتى قىلمىستى ءىس مۇنداي قىلمىستار مەن الىسۋ قاندايى ءىنىر مەن تىيىمى بولسا، ايەل تەڭگىن بۇزىنۋشىلارعا دا سوندايى قاتتى شارالار قولدانۋىمىز تىيىس.

وسىندايى قىلمىستار تۇۋرالى شىعارىلعان زاڭدارىنىڭ بويىنا مەنى ەكەندىگىن ورىندارداعى قىزمەتكەرلەردىڭ اشىق ءتۇسىندىرۋى، «جاڭا قارا بۇقارا»عا دا سونى ءىس جۇزىندە كورسەتۋىلەرى كەرەك.

راسىن اينالاندا، ايەلدى وزىنەن تومەن ساناپتىندار جالعىز قارا قالىقتىڭ باسىندا مانا ەمەس، وقىمىستىلاردا قىزمەت ادامدارىنداۋ، پارتيا مۇشەلەرىندە تابىلادى.

جەر - جەرلەردە قىزمەت اتقارىپ وتىرعان جولداستار اراسىندا جامىرىن جاساۋدا قالىق بەرىپ، قاتىن العاندارىدا زاڭدى بۇزىپ توقال العاندارىدا ءىزدەك قازاقستاندا جوق ەمەس.

كومەسىپەن دەپ پارتيا بەلەتىن قالالاعىنا سالىپ جۇرگەن كەي بەرەۋلەردىڭ ايەلدەرگە مىڭ زاماندىعى «ۇۋ» كوز قاراسىن جويماعاندىقتارىدا بايقالادى. مۇنداي ادامدار اريىنە، شىن كومەسىپ ەمەس. مۇنداي ادامدارعا باسقا ماتىۋت بەن جۇرگەن ونىرىك كومەسىپتەر دەپ قارالۋى كەرەك. قازاق ايەلى قازاق ۇلتىنىڭ جارىم دەنەسى.

قازاق جۇرتىنىڭ باسقا مادەنيەتتى، ولەرلى جۇرتىنىڭ قاتارىنا تولىق قوسىلۋى جالپى ايەل تابىنىڭ، ونىڭ ىشىندە قازاق ايەلىنىڭ مەركەتتەر مەن قاتار وتىرۋ - ءىلىم، ساۋاتىن، ونەر مايدانداريندا بەردەي ات سالىسىپ، بەردەي ءىنىر ىلگەرى سىلكىنىپ ۇقتىنا مانا تابىلاتىن ايەلى تولىق تەڭگەرىلەدەگەن جۇرت جارىم دەنە ايەلدەرى كۇندەگەن شىعا المايتىن ۇلت مۇلىكىن ۇلت لەتىن جولداسى: «مۇلىكتەگەن جۇمىسكەر - ءىنىر ايەلدەر جالپى، كەڭەس جۇرتشىلىعىنا ات سالىسپاي تۇرىپ، كەڭەس ۇكىمەتىنىڭ كوزدەگەن نىساناسى تولىق ورىندالا المايدى» دەگەن. سوندىقتان جاس قازاقستاننىڭ جاڭا قۇرىلىسىنداۋ قازاق قالىن اعارتۋ، كەڭەستەندىرۋ، ونەرلەندىرۋ جۇمىسىنا ايەلدەردى، اسىرەسە قازاق ايەلدەرىن، تولىق قاتىستىرۋ كەرەك. كەڭەس ورىندارىندا، ۇكىمەت مەكەمەلەرىندە، ءىنىر ۇيىمدارىندا ايەلدەرگە مەركەتتەر مەن قاتار ورىن بەرىپ، جالپى گۇبەكشى تابىنىڭ باقىتتى تۇرمىسىنىڭ نەگىزىن ايەل تابى مەن بىرگە قالاۋىز كەرەك.

وسىلاردىڭ ءبارىندە سىنە اسىرىلۋى مۇمكىن. «بىراق» بۇل جۇمىستا ايەلدەردىڭ وزدەرى باسىنان كىرىسۋلەرى كەرەك.

مىڭداعان، مۇلىمىندىگىن گۇبەكشى ايەلدەر، كەڭەس ۇكىمەتى، كومەسىپ پارتيالارى ارناسىندا قولىنا تىيگەن نەگىزدەك، ازاتتىقتىڭ ماڭىزىن تولىق ۇعىنىپ، پايدالانۋعا تىرىسۋلارى تىيىس. قازاق ايەلى الدى مەن ءىنىر ءىنىر ءىنىر ءىنىر

ايەلدەر كۇنىنە كەلگەن قۇتتىقتاۋلار.

دىستالىن جولداس جەر جۇزىندەگى ايەلدەر كۇنىن قۇتتىقتايدى.

«الۇەمتشىل پىرولەتاريات اينالاسىندا گۇبەكشىلەردىڭ ءبىر توبىن جاساۋشى بۇ كۇل جەر جۇزىنىڭ جۇمىسكەر، گۇبەكشى ايەلدەرىنە سالەم! ولاردىڭ مىناداي ىستەرىنىڭ ورىندالۋىنا تىلەكتەسىمىن:

ءىرىنشى - جالپى جۇمىسكەر تابىنىڭ جەر جۇزىلىك قورعانىن نىعايتىپ جەر جۇزى گۇبەكشىلەرى توڭكەرىسىنە كومەكشى بولۋىنا.

ەكىنشى - بايلاردىڭ ءدىن شارىۋا بۇعاۋلارى استىندا توڭىپ بولىپ كەلە جاتقان ارتتا قالعان ايەلدەردى قۇلدىقتان قۇتقارۋىنا؛

ۇشىنشى - قارا شارىۋا ايەلدەرىن توڭكەرىس كوسەمى، الۇەمتشىلدىك قۇرىلىسىن باسقارۋشى جۇمىسكەر تابى اينالاسىنا جەتىپ، تۇرتەشى - نەشە ءتۇرلى تەڭسىزدىكتى بارلىق ءتۇرلىنى زورلىق زومبىلىقتى جويۋ، ۇشىن پىرولەتارياتتىڭ ۇستىنە بولىپ، ەڭكەس توپىراعىندا الۇەمتشىلدىك جۇرتشىلىعىن قۇرۋ ۇشىن ءىنىرىنىڭ قالپىنا قارايتىن تەڭگەلىمەي كەلە جاتقان ەكى نوبىنىڭ بەرىك جىمداسۋىنا ىلەسىپ جاساسىن جەر جۇزىنىڭ كومەسىپتىك ايەلدەر كۇنى!

«دىستالىن»

ورىنالىق پارتيا كاميتەتى قاسىندا ايەلدەر بولىمىندەگى.

جەر جۇزى ايەلدەرىنىڭ ۇلى كۇنى - مارتتىڭ 8 ى كۇنى وداقتىق كومەسىپ پارتياسىنىڭ ورىنالىق كاميتەتى قاسىندا ايەلدەر بولىمى شىعىس ەلدەرىنىڭ گۇبەكشى ايەلدەرىنە تۇۋىسقاندىق سالەمىن جولداپ، شىعىس ايەلدەرىن ازات قىلۋ جولىندا مەدەۋىر كۇرەسۋلى جۇمىستار بىستىرىلعانىن سىباتتايدى. «بىراق شىعىس ايەلدەرىن مىڭ سالتتىڭ كۇڭگىنەن ءىبىر جولا قۇتقارىپ ۇشىن ءالى بولسا كوپ ىڭىلداۋ، كوپ جىگەر كەرەك. ءالى بولسا الدىمىزدا تالاي قيىن شىلقىتار - تار كەزەڭدەر بار» «بىراق كەلەشەك ءىبىزدىكى. كومەسىپ پارتياسىنىڭ باسشاۋى مەن شىعىس ايەلدەرىنىڭ تولىق ازاتتىقى الۋى انىق.

قازاقستان گۇبەكشى ايەلدەرىنە.

قازاقستان ورىنالىق اتقارىۋ كاميتەتى، جەر - جۇزى ايەلدەرىنىڭ مەرەكەلى كۇنىندە بارلىق قازاقستان گۇبەكشى ايەلدەرىنە سالەم جولدايدى.

كەڭەستەر وداعىنىڭ باسقا ولكەلەرىندە قارالاندا، كەڭەس ۇكىمەتىنىڭ ايەلدەردى شارىۋا مادەنيەت جۇمىستارىنا كىرىسۋ تۇۋرالى قولدانعان شارالارىنىڭ تولىق ورىندالۋى ءىبىزدىڭ قازاقستان ولكەسىنىڭ جاعدايىندا وتە اۋىر. ايەلدەردىڭ سانا ساناۋىن كوتەرۋ ماتسىيالىزم تۇرىلىسى جۇمىستارىنا كىرىسۋ ۇشىن ءالى كوپ ىڭىلداۋ كەرەك. قازاق ايەلىنىڭ باسىندا، بۇرىنعىنىڭ مىندى جويىلۋىنان بەت الماي جاتىر، زىياندى ادەت، ۇرىپ، سالت بۇلتى ءالى تۇنەرۋلى.

قازاقستان ۇكىمەتى قازاقستاندىعى ايەلدەردىڭ جايىنا كۇن قىزىن سالىپ ولاردى مۇكىسىزدەندىرۋ شارالارىن قارستىرىپ جاتىر.

جاساسىن جۇمىسكەر ايەل!

جاساسىن كۇنشىلىستىڭ باسىنا بوستاندىق العىپ تەڭگەرىلگەن ايەل!

قازاقستان ورىنالىق اتكوميتىنىڭ ۇقىنشا اعاسى: بەكمەت ۇلى.

ورىنالىق اتكوم قاتىسىمى: ارالباي ۇلى.

قازاقستان كامسامولداۋ - ىنىڭ ولكەلىك كاميتەتىنەن.

قازاقستاننىڭ امىنشىل كامسامولدارىنىڭ ولكەلىك كاميتەتى جەر جۇزى ايەلدەرىنىڭ ۇلى كۇنى مارتتىڭ 8 ىندە، قازاقستاننىڭ گۇبەكشى ايەلدەرىن قۇتتىقتايدى. قازاقستاننىڭ گۇبەكشى ايەلدەرىنە ءىبىر جەر جۇزى جۇمىسكەر، «بىراق» ايەلدەرىنىڭ سالەم جولداۋى، قازاقستاننىڭ كامسامولدارى ءىبىر ءىبىر ءىبىر ءىبىر

ۇلى كۇندە ءىبىزدىڭ مىنەدەتتەرىمىز.

گۇبەكشى ىلدىڭ توڭكەرىس تارىخىندا ايىرىقشا ورىن العان جەر جۇزى جۇمىسكەر ايەلدەرىنىڭ ۇلى كۇنى مارتتىڭ مەكىزىن مەيرام قىلىپ العالى وتىرمىز. جالعىز ءىبىر قالادا بولماسا ءىبىر ماڭىلكەتتە عانا ەمەس، گۇبەكشى تابىنىڭ بار جەرىندە بىردەي «ىبىر ۇران» ءىبىر تىلەك بەن وتكىزىلمەكتەن بۇل كۇننىڭ قازاق ەلىندە، قازاق ايەلى تۇرمىسىندا العان ورنى وز الدىنا باسقا.

گۇبەكشىلەردىڭ جارتىسى ساناعان ايەلدەر ادامگەرشىلىك قاتارىنا تۇڭىل قوسىلماي، ازاتتىق، تەڭدىك تۇۋرالى كۇنىنە - كۇڭگى شىعارىلعان شارالار تۇككە اسىلىپ،

ءىلىم ءىلىم بولىپ تىلەك قىلىساق، الدى مەن سول ىلدىڭ اناسى - ايەلدىڭ ازاتتىق الۋىن كوب سىكەرەيىك دەپ توڭكەرىستىڭ باسىنان بەرلى ايتىپ كەلەمىز. ءالدى تارىپىلۋ، جاڭالىقتا سۇيىرىۋ جولىندە كەسىرى تىيىپ كەلگەن مىڭ تۇرمىس، مىڭ سالتتىڭ سوققىسىن باسقادان كورىپ كوبىرەك كورىپ كەلگەن ايەل - انانىڭ تەڭدىگىن ءسوز قىلىپ جۇرمىز. «بىراق» تىلەكتىڭ ورىندالىپ، ءسوزدىڭ سىكە اسۋ جاعىنا كەلگەندە بۇل ماسەلەنىڭ بۇرىنعى ورىنىنان از قوزعالعانىن كورمىز. قازاق ايەلى ءالى سار ۇۋايمەنىڭ سوڭىندا كەلى ءتۇيىپ، قاپ ارقالاپ، تىزەك تەرىپ جۇر، ءار كىمنىڭ مىڭگەندە كوز جاسى مولدىرەپ، «قورلىق كوردىم» جۇر. ايەل اراسىندا جۇمىستا باسقاراتۇن پارتيا كاميتەتىنىڭ ايەلدەر بولىمى ىلدىڭ قارا كەمىلىمى، تۇسىنىكسىزدىگى ارقاسىندا جالپى شارتتى اتقاپ ونىپ جۇمىسىن جوندەي المايى كەلەدى. بۇعان بىردەن پارتيا ۇيىمدارىنىڭ جەتكىلىكتى كۇش كومەك بەرمەۋى، كەلتىرىلمەگەن جۇمىسكەر جوقتىق سەبەپ بولىپ كەلدى.

تەندەيدە بولسا تاريخى جۇمىستىڭ سە بەيشىسى شارىۋا قىستىلىستىڭ تۇۋادى. سوندىقتان اق جاڭا تۇرمىس جاساپ، ايەل ماسەلەسىن شىنداپ قولعا الامىز دەگەندە الدى مەن سول ايەل مەردىگ كۇن كورىپ، تىرشىلىك ەتۋىن وزگەرتۋىنە كەرەك. قازاق ايەلى شارىۋا تىرشىلىگىندە بەلگىلى ورىن العانىمىز؛ قازاق تۇرمىسىندا ءۇي جۇمىسىنىڭ ءبارى ايەل قولىندا. ءۇي جۇمىسىندا ايەل قولى تىيمەگەن جۇمىس جوق. ايەل - انا، ايەل - قازاقشى، ايەل - جۇمىسكەر، «بىراق» قازاق ايەلى ءىبىزى جەگە كەسىپ ەتىپ، تاڭاق تابىۋعا ءالى ۇيرەنگەن جوق.

ءىبىزدىڭ ءىبىر مىڭىرەتۇن جۇمىسىمىز ايەلدى شارىۋا جاعىنان مەركەتتىك قولىندانا قاراتىپ قويماي، ءىبىزى تەرىشىلىك ەتىپ، ءىبىزى ءىل تاباتۇن تۇرمىسقا ازىرلەۋ. سوندا ايەل مەركەتتىك «گۇبەك سەرىگى» بولادى، ءىبىز شىندەگى بەيىلىك «كە ۇيىندە بىردەي بولادى.

ەكىنشى ءىبىر نارسە: قازاق ايەلى تىم قاراڭعى، تىم نادان. نادان ادام ءار كىمنىڭ كەرىسىنە كەتىپ كەلەدى، تۇسىنىگىش كەلەدى، تۇسىنىگى تومەن بولادى.

اينالانى قورشاعان نارسەدەن قاباراسىز بولادى. كوزى مەن كۇكىلى قاراڭعى ايەلدى جارىق كۇنگە شىعارماۋشىلىقتىڭ جولى رسى.

ايەلدى كوپ قاتارىنا قوسىپ، تەڭگەرەم دەگەندە قاراڭعىلىعىن ءوىىنۋ شارالىن كورىنۋ كەرەك.

قازاق ىلىمىنىڭ وقىعا قۇمارتىپ ءىلىم نۇرىمى باسىنا عانى سوڭعى جىلدارى كادىمگىدەي كورىنىپ وتىر. مەكتەپ اشىپ، بالالارىن وقىتىپ جۇرگەن ۇلكىلى اۋىلدار ءار جەردە ۇشىراسىپ، «بىراق» ءىبىزى تىم از. قازاقتىڭ قىزى وت باسىنىڭ جۇمىسىن جۇمىستاپ، بالا كوتەرىپ، تىزەك تەرىپ ءىبىرىن وتكىزەدى. ءىن ۇشىن كەلىپ، جات ماڭگە ۇزاتىلىپ، جاسى جەتىپ ءىبىرى بولادى. مەكتەپ، وقىماسەلەسىن ايەلگە كەرەك دەپ تابىلاندا وسىندايى جولداردا ايەلدى وقىعا باۋلىپ جۇمىسىن ءىبىرىلا الۋ كەرەك. قالالى جەردە وقىپ جۇرگەن قازاق قىزدارىنىڭ سانى كوپ جاتىندا كول تامشىسى. اۋىل مەكتەپتەرىندە قىزدار سانى جوققا ءتان. بۇل تۇۋرالى جالعىز وقىعا مەكەمەسى، ايەلدەر بولىمى عانا ەمەس، جالپى جۇرت بولىپ كورىنەكتى جۇمىس كورسەتۋ كەرەك.

ءار بىرىلىكتى ءىس كىشكەنتاي بىلىم نۇرالماق. ايەل ازاتتىعى سىياقتى قۇرماق ايقاي، قىسىر اڭگىمە مەن عانا بىتىپ قويماي تۇن ۇلى جۇمىس. ۇلكەن مىندەتكە كوپ نىقتاۋ كوپ قابىرات، كوپ جىگەر كەرەك. ايەل اراسىندا جۇمىس قۇر جىبىتىلىس وتكىزۋ، دەگەنىكى سايلاۋ، كەڭىسكە ايەلدەر مۇشە وتكىزۋ، ءار تۇرلى توپتارعا ايەلدەردى وتكىزۋ مەن عانا شەكتەلۋ كەرەك بولمايدى. ايەل ازاتتىعى - مىڭ تۇرە ىستامى مۇرىنعى ايەلدەردىڭ ادامگەرشىلىك ءىزىنىڭ شىعارىپ، ءىزىن ءىزى ءىزىن ءىزىن ءىزىن

قىتاي مەن پىرانسى ۋكىمەتى ورىنىنان ئتۇستى.

پىرانسىدا ۋكىمەت الماستى.

◆◆ پاريج. ماپاس ا كەنتىسباسىنىك قابارىنا قاراماندا، دەپۋتتار پالاتاسى 221 داۋىسقا قارسى 275 داۋىستىك كوپشىلىگى مەن ساۋدا بورىنىنا سالىناتۇن الىم ماسەلەسىن انشا تۇۋرالى ۋستاناتۇن زاكۇن جوباسىنان شىعارۋعا قاۋلى جاسادى.

بىرىنشى (سىرتقى ئىس مينىستىرى) بۇعان قارسى بولدى. ۋكىمەتكە سەنىم بولمۇ جاعىن داۋىسقا تويىسزدى. داۋىسقا قويىلماتتان كەيىن كابينەت سەنەن تايدى. بىرىنشى جىبەنە قالاسىندا بولاتۇن ۋلتتار سەسىيەسىنە بارما بىتۇندىگىن بىلدىرگەن.

◆◆ پاريج. پىرانسى پىرەزىدەنتى دۇۋمەرگ بىرىنشىنىك سەنەن شىعۇۋىنا قارسى بولدى. ۋكىمەتكە سەنىم كەتىرۋىنىك مىناداي سەبەبتەرى بولدى: پالاتانىك كەيبىنكى، اجىلىستىرىنىك بىرىنشى اقشا كەمىسەسى تۇۋرالى بايانداما جاسادى وكشىل دەپۋتات

قىتاي ۋكىمەتى جاڭادى

ماسكەۋ. مارتنىك 6-سىندا قىتاي استاناسى پەكىن قالاسىنان العان قابارعا قاراماندا، قىتاي ۋكىمەتىنىك باستىعى دۇژان- تسزى- جوي ۋاق ۋاقىت تولاپ سويلەسكەننەن كەيىن جاڭادان كابينەت جاساۋعا رىزالىعىن بىلدىرگەن. سوعىس مينىستىرى مەن مينىستىرلەر باستىعى شيانباو دەگەن كىسى بولىپ، سىرتقى ئىس مينىستىرى بەنقويشىن دەگەن كىسى بولاتتى. ساياساتقا قاتىسى بار ادامدارىنىك ايتۇىنشا، دۇژان- تسزى- جوي پان شەن تەينىنىك ورنىنا جاڭادان بەتە قويشىن دەگەن كىسىنى سىرتقى ئىس مينىستىرلىگىنە قويۋعا نەگىزىلەتتى بولماپتى.

ۋلتتار بىرلىگىندە قانداي اڭگىمەلەر بار.

◆◆ ستو گەولم شىبىسىنىك (شىبە- تسىيا) سىرتقى ئىس مينىستىرى ژۋدىرىن دەگەن كىسى جەنەۋە قالاسىنا كەتەر الدىندا ۋلتتار بىرلىگىنىك كە كىسىندە شىبىس ەلى قانداي جول ۇستار ەكەن دەپ سۇراماندارعا بۇلاي دەپ جاۋاپ بەرگەن: شىبىس ۋكىمەتى ۋلتتار بىرلىگىنە باراتۇن وكىلدەرىنە تىنىستى نوسقاۋلارىن جىبەرىپ وتىر. ول نوسقاۋلاردىنىك ىشىندە «ەمەر» ۋلتتار بىرلىگىنىك كەكىسىن قايتادان ۇيرەتۋ كەرەك بولسا، ۋلتتار بىرلىگىنىك كەكىزىندە شەشىلگەن ءىرى ماسەلە كەتتەرگە بىلمەي ورىن بەرىلمەۋ دەگەننەن باسقاسىنا قارسى بولۋ دەپ تاپسىردىق.

* *

◆◆ بەرلين - جەنەۋە قالاسىندا ۋلتتار بىرلىگىنىك كەكىسىنە 24 كىسى شاماسى كەرەك وكىلدەرى بارىپ شەشىپتى. بۇلاردىنىك ىشىندە رىمتوكالىنىك سىلەر لۇتەرمەن سىرتقى ئىس مينىستىرى ىشتەرزەمەندە بار.

بەتەشى نە دەگەن.

بەتا. شەك سىلاباق ۋكىمەتىنىك سىرتقى ئىس مينىستىرى بەتەشى دەگەن كىسى باسپا سۇز تىلشىلەرىنە. كەكىس ۋكىمەتى مەن شەك سىلاباق اراسىنان سۇز سويلەگەندە - كەكىس ۋكىمەتى مەن كەلىسىپ الۋدىڭ اۋىرىپادا بولسىن، كەكىستەر وداعىندا بولسىن تانۋلىق ورناتۋعا كەرەك ەكەندىگىن الدا قاشان سويلەگەندىگىن اينىقان. كەلىسەۋ ۋدىڭ قىيىن بولۋى، بىزگە مەشىنىك وينىنا، ماسەلەكەت اراسىندا جول سوياني ءار ماسەلەكەت وزىنشە ۋەمىنىپ جۇرگەندىگىن كورىنەدى.

اعىلشىندا كاپيتال مەن جۇمىسكەر تارتىسى.

لوندون. ماشينە جاسايتۇن زاۋىتتاردىڭ بەەلەرى وسى كۇنى لوندوندا ماشينە جاسايتۇن زاۋىتتاردىڭ كوتەرىلىس جاساۋى قىزمەتكەرلەرى مەن بىرگە كوتەرىلىس جاساۋى ماشينە جاسايتۇن زاۋىتتارداعى 7 وداقتىڭ بىرىنە مۇشە بولاندارىن قىزمەتتەن ءبىر جولاتا شىعارماق بولىپ جارناما تاراتىپتى. ەگەر دە مارتتىڭ 13 نە دەيىن كوتەرىلىس جاساۋشىلار مەن ارالار، جايلاسپاسا، الگى ايتىلماندار قىزمەتتەن شىققانما ەسەپ

◆◆ لوندون. 7 وداقتىڭ ورتالىق اتقارۋ كاميتەتىنىڭ جيىلىسى بولىپ ءوتىپتى. جيىلىس جۇمىستان شەشىپ قالماس ۇشىن كوتەرىلىس جاساپ جۇمىس تاستاعان جۇمىسكەرلەرگە جۇمىس تىستەتۋگە قاۋلى شىعاردى.

بۇلار مەن ماشينە جاسايتۇن زاۋىتتار وداعىنىڭ ايماقتىق كاميتەتىدە جيىلىس جاسايتى. ولار كوتەرىلىستى قاستاناپ جۇمىس باستاۋعا قارسى قاۋلى شىعاريتى.

ۇيتكەنى، داقىنى ارتتىرىپ ماسەلەسى جەرگىلىكتى جۇمىسكەرلەردىڭ كوتەرىلىسى مەن بايلانىستى، دەگەن داەلدى قولدانىپ كەرەك. وندىق ۇستىنە ايماقتىق كاميتەت تاعى ءبىر قارار شىعارىپتى. بۇل قارارىندا، 7 وداقتىڭ ورتالىق اتقارۋ كاميتەتىنە باسقا وداقتار مەن بىرىگىپ جالپى اعىلشىن مەملەكەتىندە كەشكىتىرمەي كوتەرىلىس جاساۋ داۋىسىن جىيناۋدى ۇسىنادى.

◆◆ لوندون. جۇمىسىزدار مەن اينالا مۇ تۇۋرالى شىعارعان جۇمىسكەر پارتياسىنىك جوباسىن تىرەۋدىگى پالاتادا وتكىزبەي تاستاپتى. بۇلاردىڭ جوباسى- ابىرىقشا كاميتەت قۇرىپ، ول كاميتەتكە مەملەكەت اقشاسى مەن اۋىل شارۋاسىن جاسايتۇن زاۋىتتاردى جوندەپ، ءوندىرىۋ جۇمىسىن ارتتىرۋعا جول بەرۋ ەكەن.

گەرمەندە

◆◆ بەرلين. مۇنەمەن قالاسىندا مۇتان ءبىر نەشە كۇن بۇرىن پىرەزىدەنت جىيناعان جۇمىسكەرلەردىڭ جيىلىسى بولدى. جيىلىسقا قالىق وتە كوپ كەلدى. پىرەزىدەنت بۇرىن سانسيال دەموكرات پارتياسىنىڭ ادامى بولعان كىسى، كەكىس ۋكىمەتىنە كەلىپ قاتىناپ كەرەك وكىلدەرىنىڭ باستىعى. كەرەك ەلىنە قاتىناپ ءارىپ كەكىس ەلىندە كورگەن بىلگەنىن كورسەتكە

امەريكا

باشينگتۇن امەريكانىڭ سوۋەتتىك ءىسىن باستارا ۇيىن مەكەمەسى ۇشۇ ءتارتىپىن قارايتۇن جيىلىسقا بەس جىلدىڭ ىشىندە مىنەلتان ابروپلاندىڭ جوباسىن كورگەن. بۇل جوبا بويىنشا، 2 مىڭ 200 ابروپلان دىنىمەلى. وندا 16 مىڭ 630 كىسى ەسەپتەلىپ ۇشۇعا بولادى.

گولىلاندىيادا ءدىنشى ۋكىمەت.

ۇش ايدان بەرى گولىلاندىيا ۋكىمەتى داعدارىستا مەدى. ايماقتاردا بارىپ، پارلامەنتتەن تىس كابينەت قۇرىلماعان. كابينەتتىڭ باستىعى تاريقەي قىرىستىيان پارتياسىنىڭ كىسىسى گەيمر دەگەن بولىپتى. بۇلاردىڭ سۇيەمەتۇنى ءىرى بايلار. پارتىياناڭ جوباسىنىڭ ءبارىدە ىنجىل مەن بايلانىستى.

رۇۋمىنيەدە

رۇۋمىنيە ۋكىمەتى سايلاۋشىلار قۇقىقىن ازايتۇ تۇۋرالى زاڭ جوباسىن جاساپ، رۇۋمىنيە پارلامانتىندا كەكىسكە سالىنعان ەكەن، بۇل تۇۋرالى دەپۋتاتتار پالاتاسىندا ۇلكەن سۇرىقىن بولىپتى، قارسى بولعان دەپۋتاتتاردىڭ ەكەۋى، اجىلىستەن شىعارىلىپتى. ۇلتشىلار پارتياسىنىڭ باستىعى مانيۋ باسىپا سۇز تىلشىلەرىنە جاڭا شىعارىلعان سايلاۋ زاكۇنى ماسەلەكەتتە تولقىن جاساۋى مۇمكىن دەگەن.

ءتۇرلى قابارلار

◆◆ ماسكەۋ III 6. مارتنىك 9-ى كۇنى ماسكەۋدە كاسىپشىلار ءىستىرىنا- سيونالى ورتالىق كەكىسىنىڭ 4 نشى تولىق جيىلىسى اشىلادى.

◆◆ ماسكەۋ III|6. ءىبىل تورب جۇمىسىندا مىڭ ماشينە مەن ءىمر جارىم مىڭ جۇمىسكەر ارتەلى سىنەيدى. بىلتىر 780 ماشينە مەن مىڭ اق جۇمىسكەر ارتەلى سىنەگەن مەدى.

كيىت III|6. جۇۋىردا سۇۋ باسقارماسىندا ماجىلىس بولدى. وندا پالەكتەر ورنىنا ءىمراسىل كوپىردى شىعارۋ ۇشىن دەپەردىڭ نەرەگى بەگەن بايقاۋعا قاۋلى جاسالدى، دىنەپىر وزەنىندەگى تۇبىندەگى كوپىردىڭ اۋىرلىعى 100 مىڭ بۇت.

ار دەرەجات تاڭدىقتۇن ايەلى كازەت وقىسىن!

پارتىيادىڭ ايەلدەر اراسىنداعى جۇمىسى.

جىلىندا ءىمر كەلەتۇن ايەلدەر مەيرامى 8 نشى مارت كۇنىندەستەگەن جۇمىستارىنىڭ كوز جىبەرىپ كەم كەتكەن مىكەرىپ، بولاشاقتا جول سىزامىز.

قازاقستان ۋكىمەتى جاڭاقونىسقا قونىپ، قازاق ەڭبەكشىلەرى اراسىنا جاقىنداسۋ مەن ايەلدەر جۇمىسىنا بۇرىنعىدان كورى بەتتەن تۇزەپ، ايەلدەر كوبىشىلىگىنىڭ مۇڭىن، مۇقتاجىن جاقىنىنان كورە باستادى. پارتيا، كەكىس ورىندارىنىڭ نازارى ارتىق مەن ايەلدەر جۇمىسى كۇننەن كۇنگە العا باسۋدا.

وتكەن جىلدارى ايەلدەگىدەگىن سوتقا ارىز بەرۋ، كۇيەۋدەن ايىرىلۋ، دەپ قانا تۇسىنىپ كوبشىلىك، وسى كونى قانارلى جۇمىستىڭ ءىرى ەكەنىن سەزگەندەي بولىپ وتىر.

ايەل كوبشىلىگى وياندى، ايەل ءبولىمىن ءۇزىنىڭ قورعانشىسى، چوابىاسشى دەپ سەنىپ وتىر.

ارىزىن كوتەرىپ قالاما كەلگەن ايەلدەر الدى مەنەن ايەل بولىمىنە كەلىپ، اۋىلىنداعى ءىسىنىڭ جاماندىعى مان زارلاناۋى: قايدا بارسادا باياعى ايەلدىگىنەن مىس كەمگە سۇرىن تىكداناتىن الماي، جاياۋ-جالپى قالاما كەلەدى.

اۋىلدان كەلگەن ايەلدەردىڭ كوبىنىڭ سۇراۋىنۋى: بىزگەدە ايەل مەكەمەسىن اشىپ كىسى بەرىڭدەر، مۇقالىم بەرىڭدەر، كەلىپ كەتىپ قان جايىمىزدى كورىپ نۇرىڭدار دەپ تولىپ جاتقان ارىزىن ايتادى.

سونى مەنەن ايەلدەر ءبولىمىنىڭ جۇمىسى بۇرىنعىدان كەڭەيىپ، ءار كەرەكتى ماسەلە جايىنان جاڭا مىندەتتەر كوبەيىپ وتىر.

قىزمەتكەر ايەلدەر كوبەيۋدە

ايەلدىڭ الۋمەت قىزمەتكەرى بولۋىنا كونبەيتۇن قازاقشىلىقتىڭ مىكى مىنەزى (پايتال شاۋىپ پايدالىلىق) تىك داۋرىنى وتىپ، ايەلدەر الۋمەت قىزمەتكەرى بولۋعا جىلار اينالىپ كورىستىڭ جاڭا مىنەزى وتە كوپ كەلىپ جاتىر.

بۇگىنگى قازاقستاندا سىبىل سوت مەكەمەلەرىندە بۇرىن كەرەلىگەمەردەمىشى ايەلدەر سىمىز «2» كۇيىرىندىلىك سوت مۇشەلەرى «7»، ايەل بولىمىندە قىزمەتكەرلەر «3»، پارتيادا «4» ايەلدەردەن تاعىدا قىزمەتكەرلەر دايىنداۋ ۇشىن ءىكەلىك جالا كۇيىرىندىلىك كۇرىستار اشىلماقشى. بۇل جۇمىستا باستان داياردىڭ كىرىسكەنى وتىرمىز.

كەڭەسكە قاتىناسۋ

ايەل بولىمدەرىنىڭ كوبىرەك مىكەرىتۇن جۇمىستىڭ ءىرى ايەلدەر كوبىشىلىگىن كەڭىس سايلاۋىنا ارالاستىرۋ، 24، 25 نشى جىلدارداعى سايلانعان ايەلدەر سانى 6663، وندىق مىندەتتە قازاق، ايەلى «3492»، كەڭەسكە سايلانعان ايەلدەر سانىنا قاراماندا كەڭەستىڭ قىزمەتىن اتقارىپ وتىرعان ايەلدەر سانى وتە ازدىعىن ءمانىسى كوپ جەردە ايەل سايلانىپ دەگەن مەن قۇرىسىپتان ءانا سايلانىپ، ءجوندى مىكەرىلمەي قالا بەرگەن. سايلانعان ايەلدەردى جۇمىسقا ۇيىرىنىپ، ءىلىپ دەگەن نىلىق جوق، كەڭەستىڭ مىنەتى قاتىناسپاي ءىر شەتتە قالا بەرگەن.

اينالىپ مىنەدى، اۋىلدىق، بولىستىق اتقارۋ كاميتەتتەرىندە جۇمىس باسقارىپ وتىرعان ايەلدەر ىمىز جوق مەس، بىلىمى ولكەلىك كەڭەستەر ماجىلىسىندەدە 7 8 ايەلدەر قاتىناستى بىلىمى سايلاۋدا وتكەن كەمشىلىكتەردى مىكەرىپ تۇزەتىپ شارالىنىن قولدانىپ وتىرمىز.

سوت قورعاۋ جۇمىسى.

قازاق ايەلدەرىنىڭ تىرشىلىگىندەگى ۇلكەن ورىن الاتۇن سوت- قورعاۋ جۇمىسى بولىپ سانالادى بۇل جونىندەگى العا قويىپ وتىرعان جۇمىستار: 1) كوبشىلىك اراسىندا زاڭ- دەكەرەتتى ءتۇسىندىرۋ، 2) ايەلدەر- دىڭ وزىندەگى سوت قىزمەتكەرلەرى دايىنداۋ، 3) قالىڭ مال قالعان كۇندەگى مەيرامداۋ.

قازاقستاندا جاتقان سانمىز ايەلدەرىنە ءىرىتە- ىرىتە وياتىپ، بولىنىپ جولىنا ۇمتىلۋدان ءىل ىشىندەگى سوت مەكەمەلەرى ايەل جۇمىسىن مەزگىلىمەن قىزىعىپ كەشكىندەۋدەي، كوبىنەسە جاقىندىق، ۇرىۋ تامىسى مەن جۇمىستىڭ كوبى جايىلىپ قالا بەرەدى.

سول سەبەپتى نەشە ءجۇز شاقىرىم جەردە جاتقان سانمىز ايەلدەرى ءۇزىنىڭ تۇرعان جەرىندەگى ءۇمىت بولماعان سولاق اۋىزىن ايەلدەر بولىمىنە جىبەرەدى، جۇمىستىڭ قالاما الدىرىپ تەرگەۋىن سۇرايدى. ايەلدەردەن سايلانعان قوسىمشا بىلەردىڭ سانى 342. بۇ- لاردىڭ كوبى قالالى جەردە ايەل جۇمىسى تەرگەلىگەندە قاتناسىپ وتىرادى.

از ۋاقىتتىڭ ىشىندە ايەل بولىمدەرىنىڭ قاتناسىمى مەن 1736 جۇمىس تەرگەلىپتى، مۇنىڭ 183 بوستاندىق الۋ، 785 مۇلىك داۋلاۋ جايىنان مالما سانىلىپ ءىرزا بولماي، ءۇز سۇيگەنى مەن قاشىپ كەتەتۇن قىزدار الدى مەن ايەل ءبولىمىن تاپادى.

ايەل ساۋداسى بىتە قويماي جوق، قازاقشىلىقتىڭ مىكى مىنەزى، ءىل بىلەپ، سۇز سويلەپ قالماي قۇۋلار استىرتىن بولسادا امالداي بىلەدى، بۇل جونىندەن ايەل بولىمدەرى سوت مەكەمەلەرى ارقىلى ءىزىنىڭ شارالىنىن قولدانىپ ىسكە كىرىسۋدە.

ايەلدەر اراسىندا كۇيەۋىنەن ايىرىلۋ، بوستاندىق سۇراۋ نىم كوبەيىپ بارادى، كەمىپ، ايەل قالمادى دەپ اينۇشىلار بار. مۇنىڭ ءىرىدە ايەل ساۋداسى مەن كۇن كورىپ، قۇلقىنىن توبىزرا المايتۇن قۇۋلاردىڭ كىرىسىۋى مەن، ازىرىۋمەن، ءىىر- ءىىرىن جەۋ مەن كوبەيىپ وتىر.

قازاقشىلىق مىنەز بەن ايابىلى كۇرىسىپ، ءىكى ورتادا جۇرگەن قۇۋلاردىڭ جولى قىسقارىلىپ، سوت مەكەمەلەرى مۇرىستالىپ ايەلدى زورلاپ كۇيەۋگە بەرۋ توبىلماي، سوندىقتان جۇمىس جوندەمەك بۇعان ارىنە كوبشىلىك ءۇزى باستاپ كىرىسۋ كەرەك.

وقۋ - وقىتۋ.

مەكتەپتەردە وقۋشى ايەلدەر سانى 7517. ءىىراق جالپى وقۋشىنىڭ سانىنا قاراماندا بۇل وتە از. ءىل ىشىندەگى مەكتەپتەردە قىزدار تىم از. مۇنىڭ ءمانىسى ءىل ىشىندەگى قاشىقتىمى بولماي، مەكتىپتەمىن قازاق جۇرتى ءىالىدە بولسا ايەل بالاسىن وقىتۋدى كەرەك دەپ بىلەمەگەندىگىن. پارتيا مەكتەبى رابپاك- كەمپىتوسىياقتى مەكتەپتەردە ايەل وتە از. سەبەبى بۇل مەكتەپتەردە وقىتۋ ۇشىن ءىىر از دايارلىق كەرەك. ايەلدەر ىمىز كوبى ۇجىمدى قات تانىمايدى. سول سەبەپتى جىلىندا پالەنشە ورىن بەرىلدى دەگەن كىتە ايەلدەردىڭ وقۋىن جەتپەگەن- سوڭ بەرىلگەن ورىن پايدا- لانىلماي قالىپ وتىر. تەگىندە بۇل قالىپتا قالۋ جارامايدى. شارالىنىن ءزدەپ تومەنگى مەكتەپتەردە ايەل بالالار سانىن كوبەيتۇ كەرەك. جوعارى مەكتەپتەرگە دايىندايتۇن قىسقا مەز. كىلدى دايارلىق كورىستەر، ۇشكولدەر اشۋ كەرەك.

ايەلدەر اراسىندا وقىتۋدىڭ مۇ- عالىم ايەلدەرىمىز جوق، بولسا بارلىق قازاقستاندا 7 - 6 دەن اسىپادى، اوپىنەبۇل بەتكىلىكسىز وقىتۋىرىتىنىن ويلانىپ ىستەتۋدىڭ جۇمىسى كوپ وقۋ بولىمدەرى كۇن بۇرىن مىكەرىپ ءىىرشارالىنىن قولدانۋ كەرەك. ايتپەسە ءىىز تەز كۇندە ايەلدەن ءىىلىمدى قىزمەتكەرلەر داياردى المايمىز.

ناشكەنتتە داريگەرلىك وقىتۋندا «4» ايەل وقىپ جاتىر. بەرەۋى بىبىل ءىىىرىپ شىعادى. سونى مەن ايەل داريگەرلەرىمىز ازدا بولسا دايىندالىپ جاتىر. بولاشاقتا ءىومىت كوتىرۋ كەرەك بولادى دەپ سەنەمىز.

ايەلدەرىڭ كۇنىنە كۇنگى تىرشىلىگىنە جولباسشىلىق كورسەتىپ، ۇگىت- ناسىيقات جۇرگىزىپ، ءىىلىم تارالۋىن قىزدىرىپ وتاۋلارىمىز، اشىلىپ ىسكە كىرىسىپ وتىر.

افتوبەدە ءىىلىمىنىڭ بولىسىندا اشىلماي قىزىل وتاۋدىڭ جانىندا ساۋاتسىزدىق مەكتەبى اشىلىپ ايەل ءىىر وقىپ جاتىر، جاقىندا ءىىر داريگەر العىپ دەن ساۋلىق جوندەمەك- ءىىس باستالىپ كورىنەدى. قىزىل وتاۋ اۋىل ايەلدەرى اراسىندا جۇمىس باسقارۋدىڭ تىياناقتى ورىندىق كۇنىنە. كۇنگە اۋىل ىرشىلىگىندىڭ تەلەگى ارتىپ ايەلدەردە وزدەرىن باستاپ، جول كورسەتۋىن جولباسشىلىقتى كۇتىپ وتىر.

وسى جاز قىزىل وتاۋلاردىڭ سانى كوبەيتىلىپ، ساۋاتسىزدىق جوي- مىسىنا، دەن ساۋلىق جاعىنا كوبەرەك كوڭىل بولىنىپ كەرەك.

قازاق جۇرتىنىڭ كەم- كەتىگى كوپ. ورناتامىز دەگەن ىبىگىلىك سىنەردىڭ جولىندا كەمە كولدە تەك بوگەتتەر كوپ ۇشىرايدى. سونى مەن ءجوندى شەشىلمەي كەلە جاتقان ايەل تەڭسىگىندە ءىىر ايدا، ءىىر جىلدا كوڭىلدەگىدەي رەتتەلە قويدۋى قيىن.

وتكەن جىلدىڭ تاجىربەسى ءىىر تالاي جاڭالىقتار تۇۋعىزدى، الدىمىزعا جاڭا مىندەتتەر قويىپ وتىر.

ول مىندەتتىڭ ءىلگى ءىرىسى: مەدەنگى جۇمىستىڭ بار سالماعىن اۋىز كوبشىلىگىنە ارتاۋ، نۇر ۇگىت نۇر ءىىز بەن عالا الدانىپ، كوزگە كورىنىكتى ءىىر ورناتۋ، ايەلدىڭ قول ونەرىن تورلەندىرىپ، بايداعا اسىرۋ، دەن ساۋلىق، وقۋ جۇمىس- تارىن كۇشەيتۋ، كەڭىس مۇشىلەر- گىنە سايلانعان ايەلدەردى قاتارعا الىپ ىسكە ۇيرەتۋ.

ايەل قىزمەتكەرلەرىنىڭ سانىن كوبەيتىپ ساپاسىن جاقسىلانۋ بولۋ كەرەك.

مەدەنگى مارتتىڭ 8- نە وسى ىرەتتەن مەسەب بەرەتۇن بولايىق.

لرىق قىزى ناسىپا.

ایلدمر کوزنده

قزیل وردا قالاسنك قزیل اسکرلری جانا کاماندسابلسانتوبی بولیمدری من کارنیزون مکتبی جومسکر، قارا شاریوا ایلدمرین جر جوزی کومیتیسنك کوزنده زور قوزانش بن قوتلنایدی.

کومیتیسی پارتیاسنك باشاریوی کنکستر وداهینك جالبی مکتبك شعاری من بیرلکتب قوریلمس جولنا بلسنتب شفقان جومسکر جانا قارا شاریوا ایلدمر سول جول من جوریب کوزدکن جیرنه جتهتوندسنا قزیل اسکر سنتدی.

8 - نشی مارت کونی، جا کا تورمدس قوراتین کنکستر وداهی قالمنقارینك قانارنا قوسلیب کله جاتقان قزاق ایلدرنده جانا کوزن قولدنقان قوتقاریوما ویازب کله جاتقان کون شعلی ایلدرنده ایر قشا سالم.

قزیل اسکر کوزینك بولات قورغانی جانا ونمکی ازبرلکی من کنکسی توپراغندا تندشتق بن قاریلمس مستك جوریوزن، وهاق ایلدردك قاتسوزن قامسزدانسرا الادی

قزیل اسکر توراغاندا ازلکن قالق ونمك قاتارندا ایلدرده وزدرین قولدنقان قوتقارا الادی.

جاسامن، جر جوزینك کومیتیسنك ایلدر کونی!

جاسامن بو کول جر جوزینکی ایلدردك بوماوزان بوسانموی!

قازاغستان سوعیتس کامه-حرمتی.

ن. کیرو یسکایا.

جومسکر ایلدر دولاستارما

بیلادیمیر ملیش کار وفاتنا جومسکر قارا شاریوا ایلدردك سزیمن قالایشا ویاتیو، ولاردی قالایشا ویمما نکیزیوکه بولادی دمپ کوب ویلاوشی مدی.

بز سیبرده ایداوما جوزکنده ول ماهان جومسکر ایلدر تورالی بر کتابشا جازیب شعار دمپ اقل ایتیب مدی. من سول کتابتی جازدم. ول مهنك جازمانمدی قاراب تیمیستی جیرنده اقل قوسیب ونردی.

بیلادیمیر ملیش شعت ماهلکنکه کنکب جاسرین «وشقین» دکن کازتنی شعارماندا مهنك جازمان کتابشامدی باستیریب شعار ربتی. کار قاشاندا جومسکر ایلدردك سزیمن ارتتمرانون بر جومسی دستیو کرمك بولسا، بیلادیمیر ملیش سول جومسقا جاردم بیرنوشی مدی. وسیر بوی ایلدر جومسندا جوزکن بیتسا من بسنال جانا باسقا جولداستار قای وقتنا بولسادا بیلادیمیر ملیشتان اقل سوراماندا، ول مستی توسندیریب قولداناتون ماعلومات بیرنوشی مدی.

ونك جومسکر، قارا شاریوا ایلدرکه بوسانندی ایریب، ولاردك سزیمن توزمسنی وزکشه قوریو جومسنا قاتناستیریوی قانشالق تمسه ویلاماندسی نوینا سویلکن سوزدرینن، جازمان ماقالارینان کوریندی.

تامی بر مسال ایتایین: کون شعلی جومسکر قارا شاریوا ایلدرنك بر توبی بولدی. ولار بزدمنده کوری کوب کوتکنك کورکن، بزدمنده کوری کوب مزلکن، جانا بزدمن کوب قاراکمی بیلادیمیر ملیش سول ایلدرمن اوزیاشوز سویلستی. ودان کیین بز مکومیز سول ایلدر توزالی سوز قیلماندا «ولار مزلکندردك بشنده ملك مزلکنی، ولاردك بشندکی ملك تومندیری، مندی بولار کوتمرلکنده مومس کوشیه بیرمك. مندی کیین کدتیو جوق» دمدی ماهان.

ایل جولداستار دوریس جوندی تورمسقا شعوما تمریسکدار، بارکه جاقسی توراتندای متب تورمستی قایتا قوریکدار، ویمداسکدار، کومیتینك قزیل توزی استنا جیبلکدار!

1924 - جیل مارت 8 - ی.

سمرتیم میقتی...

اجمسی ایناد مرتدکی.
مرتکمسی مرتدی...
- ایت، ایت، اجه، مرتکمك جوره کمدی ورتدی!
قاننك کوکی قایتبتی؟
قاشا نه دمپ ایتبتی؟
- قارسقان سوك تیل الماي، کوکدمر جارا نارتبتی...
- جازا؟.. قاندای؟... ولیب به؟
کور ازابن کورب به؟
- کوك جازاسی بلسکلی، قوتیلماهان ولیب ده...
اش، جالاکاش قاکمرمان!
وکیکی هانا بالدیرمان،
قولدان - قولما ساتماب،
قایمی ورتب جاندی جاندیرمان.
سسکندی اجار... دکلدی،
سنتق جاسی توکلدی.
قایمی ورتی شارپیب کدتکندی،
کیرشکسز تازا کوکلدی...

* * *

اجار وندا جاس قاقا.
کوناسز پالك جاس بالا.
الدندا باقت ماستب،
تدکمید وزین باسقاما.
جاس جوره‌ك اوبلیب ورلیدی.
ورلیدی جوره‌ك - کوتیدی-
جاماندنقا. کو کدکه-
سمرادا جول بیرمیدی...
کون بوب قنقان سیرمسکن.
میکی ادمت بوریب، بیر مستین-
تاندیردی. اجار «اخا!» دمدی:
- تیلك قایدا تیلمسکن؟!
توقالدنقا توزیب به مم؟
کوکدککه بل بوزیب بمم؟
تابیلارمه مکن بزدمیم،
قارلی بوران سوزنقا مم؟!..

* * *

افسانالدی قزیل کوز،
اربیمان بیرو کمدی کمز...
قایمرماندا ماستیب،
اجمسنه ایتقان سوز:
- «کوزلدمکن، اجه، نمندمی زات؟»
- «ایلسکه قویمان ول بیر دات»..
- «قالای سوعان کوندی،
ادام توکیل مالما زبات!..»
کونبیمن دمسه، زورلای ما؟
تیمیمین دمسه بولمای ما؟
الیس بمن دن بس تدکلب.
شال شنی من ویتای ما؟!..»

* * *

تمریباب شالما تون تکیك.
جورکنکه جاتیر بالاسی.
بالاسی... «بیراق» شنندا-
شالدان میس جالاسی...
قیز کوزنکی کلوبر ماستید.
مرتکی تکدار کوندمری...
کوکدك انقا قاس بولمان،
سوندامی سمرتی شمن به مدی؟..
-«الدی، الدی، قاراهم؟
الادك دمپ دالما،
سمرتیم میقتی، بارامن،
جان سوبکمن شن جارما؟..»
مالای

ولت رمسپوبلیکه‌لرنده

موردبادا

بیزه کوبیرتمسندکی موردبا ملنده 220 دای مکتب بار مکن. سونك 70 بورسه‌تنی انا تیلنه اوداریلمان. بر جیلدك بشنده موردبا ملنده 70 مکتب ارتتی.

انا تامنده وقیلا باستاماننان بیری قالقنك بقلاسی وقیوما کوبیرك اوزاندای بولدی.

شمشنده.

شمشن ملنده قالق اعارتیو بولیمی سول توسنك قیاقزدرك ول کملك انقاریو کامیتیتی نمن شمشنده مکتب سالمزیوما دمپ 260 مك سوم قاریز الدی. بول انشا مهن 18 مکتب سالمنا کمرك

کیینکی واقعتاردا شمشن اعارتیو بولیمی ار تورلی اوبلداردا 28 قیبراتانا اشقان. وسی کونی شمشن ملنده 33 داب قیبراتاناپار.

ومریاداما

کیرمه ولمتارما ارنالمان مکتبیتمردك سانی کوبیتملب کمدی. جیبیری بالالارنا ارنالمب 100 شامالی المومتنك تاریبیسمن بیرمنون مکتب اشلب وتمر. پالکتمردك مك تیتیرنك سانی وسب کمدی 10 شافتی اوداندا، 216 لمان پالك مکتبی بار. وندا 8 منکداب پالك پالاسی وقیلدی.

تمس مکتبیتمرنك سانی 600 دا کمتدی بوزان بیلای بول مکتبیتمردك سانی تامی کوبیتملمك. بولار من کیرمکنر کمد ارنالب مکتب اشلماق.

لستهی ولت رمسپوبلیکه‌لرنده

جانوت ملنده سلوانسزدقتی جوپانون مکتبتمردك سانی کوبیب بارادی. وقتیوشلار بالمراقنار من قیز قاتنداردی اعارتیو جاعنا کوب مرك سیر سالب جاتیر.

قاراکمی قارا شاریوالارما ساباسانتق تاریبیه بیرب کوزن اشوما بیبل مملکت وقیمستلاری جاساماق جوبا من وقتیو سن تاجیریبه جاساب کورب مدی. ول جمسسز شقتان جوق. سول توسنکته کوشب جوزکن توکمزدارما ارنالب مکتب اشلابن دمپ جاتما کمرك. ولاردك دمن ساولمق جایندا قارالسا کمرك کینو جوزکنب ولکی کورسقیو جومسیدا بولماق.

ویرات ویلسندك

ویرات ویلسندك ورتالمنداغی ولان دمکن اولدا ایاقتق ویرات وقیوشلارندك جیبلسی بولب وقتی وقیو بالالاری وقیو جومسنا ونه نتالی کمدی. مری - مری ماهلمردی سوز قیلستی. جاقن ارادا جالبی ویلس جاسته ارنندك جیبالمسن شاقرنیاق بولدی.

قولاغ ندیریو.

بوکون مارتنك 8 - نده مملکت ولت بیلم تیاترندا کوندیزکی ساعات 12 ده قازاق ایلدرندك جالبی جیبالمسی بولادی. جیبالمسقا وکیل ایلدردن باسقا وقیوشی، قیزمتکر ایلدر جانا باسقا قارابوقارا ایلدردك کدلیوی کمرك.

کزی تارتبی:

1. جر جوزی ایلدرندك میرامی - مارتنك 8 - ی تورالی.
سالتاناتنی جیبالمس جابلمان سولك ایلدر توبی من قازاغستان کیندك انقاریو کامیتیتنك جانندا جیبلادی. مونده قازاغستان وکیلی اتنان ار تورلی قوتنقتاو سوزدر ایتلادی.

بوزان سولك ایلدر وبدی نارقابدی. کشکی ساعات 8 ده مملکت ولت بیلم تیاترندا ایلدر وشنن قازاق تیلنده سوق کشی بولادی. ولکه‌لك ایلدر بولمی.

قازاغستان کامسامولدارینك 4 - توبی.

14 - پارتیا سمیزی توزورالی کالوشوکن جولداستك بایاندامامی.

بیزدکی جومسکر قابی جانا قارا شاریوالار توزورال سیز نه دمدی؟

(باسی وتکن ساندا)

پارتیانك 14 - نه بی تاب ماسلمالرنده قاراستیردی. بیرولمتاریاتنك وسکندکی اب - اشق کورنمب توز. بیرولمتاریات، ساباسات مادنیتیك جومستارندا، تابشاندی سزمی جوانندده، بوزنمسنان وسکك. بیراق - بیرولمتاریاتنك مشنده اولدان جاکا کلکن، بوزنمی کابیتالستر قواندامی پاپیرکنده، جومس بستیمکن جاکا بوزون بار بولار بزدك کمبیمزکه بوزنمی پاپیرکنده، توکیکرستی قولی من جاساماق قارت جومسکرامردی باما بیره المایدی.

سوندقتان پارتیا توبی وسی تاب ماسلمنده، کمیشلمر وداهی جایندا بیرولمتاریات جیتکشکنده قارا شاریوالاردی برتیو جومستارندا توامق قاراستیردی.

جومسکر تابی من قاراشاریوالاردك بایلانسی - قاتناسی توزلیس دوریس شمشه السانی، جوزان-جومدریقتان ونشا قوب جوق. مونك شمشوی، اوناردك ویمنقسی ورتا شاریوالار کمدی من جالشلار بیرولمتاریاتنك سوکتان دریوننه داو جوق، ورتا شاریوالار بیر از بوکمامی مومکن. سوندقتان اولدا ساباساتی دوریس جوزکنیوسز کمرك.

سیمز، بول ماسلمنی اوداردا تکسریب بول ماسلمه، مکی امسنك یکمونده جاقنیرمادی. بیر امسنك یکمری: بزدك مندتمیز ونتیوس کوشتمرین ورکندمنیو فالای بولسادا بایمیوك امالن سنتیو.

بول دوریس! قارا شاریوالاردك شاریوالسی ور کمدب الدنیوی جقسی بیراق قارا شاریوالاردك مسمنه جوزان جومدریقی سمیرتیون بولسا، بای - مانا تار کوشمیتیون بولسا، بز سوتی کورمسك، جوزاندارمان، بایلاردان قاوبتاتب، ساقتق شارالاردی الدن الا قاماناباق بول بزدك کازیرگی جایمه زدا زور قورقتشتی امم. سیمز بول امسنك قاتلمکن سنباتندی.

جانا بر زیاندی امم: جوزان جومدریقتاردك کوشمیب بارا جاتقان سمن کورکن مك وهان قارسی کوشتمردك وسکندکن، تمایماسمن کابیرتیتك ورکندوین، اول شاریوالشلمنامه‌لکت کسمیتك امرین، بیرولمتاریاتنك قاراشاریوالارما جاساماق امرین - بولاردك بیرنده کورمیدی.

بر بملکنی جوزاندارمك، بایلاردك دانا تیمایوی.

بول امم ونه زیاندی. ویتکنی بول امم، بزدك شاریوالسزدك تمایوینا کمسك بولوی مومکن. بارلق جاتسکندکمیزدی، بارلق تابقان جمسمدی جوق قلیوی مومکن. بز دك جولسیز دك قیماشناب، تکزکی ماقسوتتان بوریلب کمتوینه سمیب بولوی مومکن.

سیمز، بول امسنك ونه زیاندیلسمن اینتی.

سیمز، بوزان باسقاما بارندانك بشکی جومستارنا ماتتون تالای ماسمالمردی شمشتی.

پارتیانك 14 - توبی توزورالی سیمزدر تالای بایلاندالار مستکمن شعارسزدار. من قسقاناما شولب ونمن. پارتیاسزدك قوریلمسی، پارتیاندك سان جامنان وسمن دارتیتی قلیما قویو، پارتیا نشمند بوقاراشلمدق ورتنوما قاتناستی ماسلمالر توزورالی اینمای-اق قویامن

14-پارتیا توبندك قارارلاری، جانا قازاغستان پارتیا زیمنتك مندمتری.

14 - پارتیا توبندك قارارلارین، 5-ولکملك پارتیا کانیرنسیسی سلتب کمکمن جوامن قازاغستاندا ورندناو توزورالی اینب وتمکین.

قازاغستان ولکملك 5-پارتیا کانیرنسیسیسنك سلتمکن جوتی 14-پارتیا توبندك باولق قرارلارنا تولق زیلسمدی.

5- ولکملك پارتیا کانیرنسیسی قارارلارندك نمکزی - قازاق قانقی اراسندا انقارانون مندمتمیز زورالی بولدی.

قازاغستاندا الدی من بوزدن باسقا نمکزکی ماسله بولموی. مومکن دمسی، کانیرنسیسی، اریته، وساق ولتار اراسندای جومستارمیز، مندمتمیز توزورالیسدا قاراستریب وتکن. قازاق وتی توزوراسندای ماسله، کوب زاتت کمرك قیلانون ماسله. بول پارتیاسزدك ولت ساباساتندك نمکزی. بزدك الدمزدا، مملکت قوریلسمن تولق ورندناو، قازاق ولتندك کمکسی نمکزنده وز بیلکی وزنده بولوی جایندای جومستار توزرادی.

کمکسی نمکزنده وز بیلکی وزنده بولو دمکن سوزدی قالایشا ومندوما بولادی؟ بول سوز، قازاغستاندی کمکمتندیریو، قازاغستاندا کمکسی وکمکمن ورندنو سوز. قازاغستاندا کمکسی وکمکمن ورندنو، کوب انکوم، تمسه قالق کمسمرلری کمکسی جاساو دمکن سوز دمسی.

بول، قازاندك اولمن کمکمتندیریو دمکن سوز.

ماسلمنك سری، نمکزی وستداد مندمتمن جقسی انقارمب وتمرمان کوب انکوم، قالق کمسمرلری کمکمی بولما، کمکمی وکمکمتی مندی ورندی دمو کمه بولمایدی.

اولمدی کمکمتندیریمی توریب ماسله توانق شمشلمیدی.

بوکونکی سیمده، اولدان کملکن وکملمو، تمسه اول توزمسی من باسی تامی وکملمر الدمزدا تاوای جومستار توزماندمن جاقسی بلمدی. وسی جومستار توزورالی 5-ولکملك پارتیا توبی اولماندی. وسی جومستار توزورالی جالبی کومیتمسی پارتیاسی، پارتیانك 14-توبی ویلاندی.

کمکمی قوریلسی، شاریوا قوریلسی جایندامی جومستار من قاتار جرگه ورنالاستیریو، مل بامیو شاریوالشلمی ماسلمالرین من قازاغستاندا ایریقشا کوکیل بولیو که توزورا کملدی. کمسیمزدی ورکندمتیو شمارالرین قاراستیرمای بولمایدی.

جومارندامی میقمتردی بسکه اسریو جونده قاندای بوکمتمر بار؟

«بیرنشسی» شاریوالشلمق جانا مادنیت جوندرنده، کمین قالماز. کمسمز، «کمنشی-روزشلاندق سالق. «وشمنشسی - ساوانسزدلردك وته کوبنکی» جانا دا ولتنار اراسندامی الا کوزدك.

وسلاردك جماری مه اوزادی کمکستمندیریو که زور بوکمت.

ولکملك پارتیا کانیرنسیسی وسی بوکمتمر من المسو شمارالرندا کورسمتی.

بول شمارالردك «بیرنشی - قازاق کمدیلرین ویمداستیریو، «وشمنی» ویمدارین جاساو. کمدی شاریوالار من کمدیگه جاقن توزرمان ورتا شاریوالاردی جمسداستیریب ویمداستیزا السانی، بایمز، جوزان - مودریقسز، اقساقالدارسز، اولدی کمکستمندیره الامز.

«کمنشی شارا - قارا بوقارانی ماسمندیریو، بوقارا من بیرکه بستیو، بوقارادان بستمتیو.

«وشمنشی - کمکستمردی قارا - قیلاندیریو. کمی «بیر اوریوالق جولداستار قازاقلاندیریودك مانسمنه انمق توسنه انمای قای - قایامن «توریب الادی.

قازاقناردی وریستارما قارسی ایاقتاندیریو دمپ ویلایدی. مونك «مانمسی، «کمر قنتایدا کمکمی وکمکمتی جاساسا، قنتای کمکستمرنده قنتایشا سویلمتیو، قنتایشا بازیلیو، کمکستمردك جتمکشلمری قنتایلار بولیو «تیمیس، ازدمستاندا وندشه، کمرمانیمده تمسشه، بولیو کمرك. وسلای بولسا، قازاغستاندامی بارلق جومستار قازاقشا، قازاق تیلنده بولیو کمرك.

«ار «بیر کومسس، قازاق قالمن کمکستمندیریو «وشمن بارلق جومستاردی قازاقشا جوزکنیودك «مانمسن اشمق «بیلیو «تیمیس. قازاقلاندیریو جوزکنیمسه کمکمی اکمشلکی من کوبیراتیر تمسه بانسا وکمکتندك اکمشلکنیو من «بیر ایبرمالق بولماسی مدی.

کمکستندیریو جومسی وته اوزیر قیمن جومسی. «بیراق قاندای قیمن جومستی بولسادا تمکزین دوریس ایمنب سکه کمسکنده ورنداوی مومکن وسنی زمتیاو کمرك.

کمکستندیریو جومسی من قاتار اکمشلك جوندنده کی «توریی تیلستار سمنده المسو کمرك. «مدك دادلمی، «بیراق، قاراکملمی، «دمتیمت جومستارندا کمرن قالمنان اکمشلك جوندنده کی تیلستاردك کمسری کوب «تیمیس. قالادلمیو، قاندای تیلستار ازمس قلیستار، قیماناتاردك قامورین قورندای انوزمتنك توزمستی جوندمی اماییمز. ایاهی بار.

اؤىلداعى ايەلدەر تورمىسى.

ايەلدەر كوزىندە، قۇرالتايدا

قازاق ايەلدەرىنىڭ بۇرىنعى قورلىعىن ايتىپ جاتۋدىڭ كاجەتى جوق.

ايەلدەردى كۇشتەپ كەلتىرىپ، كەرەكسىزدەگەن بىرەۋگە ساتىپ، ءتىپتى 6 جىل، سودان بەرى مىڭ ادەتتىڭ جويىلماي كەلگەنى پاتىسا ۇكىمەتتەن قالماي كەسەپاتتىڭ كوپ ەكەنىن سىپاتتايدى. بۇل جۇمىستىڭ كەشەۋىلدەۋى:

1ـ جالپى ايەلدەردىڭ قات تاڭىماۋى.

2 ۇكىمەتكە، ۇرالىسا پاتىسالىمەن ىنتىماق قازاق ايەلىنە پاتىسلىق قىلاتۇن قازاق جىگىتتەرىنىڭ سىقاق كوزى مەن قارايتۇندىعى.

3ـ ساقتى قارانى تانىيتۇن قازاقتىڭ وقىمىستارى قىز الۋعا جۇمارلىقتى قىلاتۇندىعىنان قارا قالىق كوزىنە ونىسى «قالىڭ مال» سالالاتۇنى.

4ـ نادانداۋلىقتىڭ سۇۋىنا شومىنان قازاق ايەلدەرى، ءىر مەركىك وزىندەي كورىپ تەڭىپ ۇستاسا، كەكىرەيىپ بوتەن بىرەۋدى قالاي قويانۇن مىنەزى.

مۇنان باسقا دا مايدا سەبەپتەر تولىپ جاتىر. ايتسەدە، بۇرىنعى قال مەن سالىستىرماندا، قازاق ايەلى ويانعان دەۋگە بولادى. قالادا كەلسەدە، مەكتەپتەرگە ۇرالسا پاتىسا قازاق ايەلدەرىن شىن كوڭىلىم مەن قۇرمەتتى دەپ بىلەمىن.

سوندىقتان ولارعا ايتاتۇنىم: ولار تۇڭىلىپ بىسكە ۇرالسقان تارىپتىق باسشىلار، ولار قالىق كوزىندە ۇلىكى بولۋ كەرەك ورىندىقتى، ءابىيرلى بولماي، جەكە بىرەۋدىڭ جەتەكشىسى كەتسە ءبىز ۇيىمداسا المايمىز. «ءابىيىر» دەگەندى بوستاندىق بەن بىرگە جاتتاپ التىپ، ايەلدەردى ۇيىمداستىرۋدى ءىس جۇزىندە ورىندالۋ كەرەك.

ءىل ايەلدەرى اتىنان نۇرماقان قىزى ايشا.

بۇل نە دەگەن «ونسىزدىق»؟

قىزىل ورداـ شىمەلىنىڭ ءىرىنشى اۋىلىنداعى مىرزام ايىش ۇلى دەگەن جىگىت، شىشەسى مەن ەكىنشى اۋرەۋقاناداتۋر ەكەن. ايەلدىڭ ۇستى باسى قىپ-قىزىل قان.

سەبەبى: مىرزامنىڭ ساكى دەگەن قارىندىسىن جاڭا قورعان بولىسىنىڭ II ىنشى اۋىلىنداعى ساري اقىنبەك ۇلى ازعىرىپ التىپ قاشىپتى. قىزدى اپارسا بۇرىن ءىر قاتىنى بار ەكەن. كوڭىلىي قايتىپ التىپتى. سوعان اتانا شاۋىپ، تۇندە تۇيەسىنە تيگەن جەرىندەگى مىرزامنىڭ شىشەسى تۇيەگە جابىسىپ، قىزىل الا قانعا بويالىپ، ءىكى تۇيەسىن، 347 سوم اقشاسىن، تاعى ءىر نەشە زاتتارىن تارتىپ التىپ كەتىپتى. مۇنداي ءىدا جۇگەنسىزدىك بولماۋى ەكەن.

بورتان

جاسقاندار ەدى.

قارقارالى ۇيەزىندەـ اتاقتى باي كارىمۇل تورىمىن ۇلى 6 جاسار بالاسىنا امىرە اسىپ ۇلىنىڭ 4 جاسار قىزىن ايىنتىرىپ وتىر. بۇلاردىڭ ەكەۋىدە شىنجىر قاتار بايلار.

كارى مۇلدىڭ قارىعى باۋىا بىر-كەن ساري جورعا اتى بۇكىل قار-قارالعا ءمالىم. سوت ورىندارى وسىنداي ءىرى ادامدارعا تىيىۋ سالماي، باسقالار جاستاتار ەدى. قىزىل ارايى.

قىسىپات قىز ەكەن.

قوستاناي ـ امانقار امايدىڭ ۇىنشى اۋىلىنداعى بازارباي جۇرقاباي ۇلى تەمە رىسى ماعىرىپىانى 2 ىنشى اۋىلداعى دىنكە بايىنادام كاجىنىڭ بالاسىنا بەرىپ وتىر. ماعىرىپا بىرزا مەس، 5 جۇز سوم، 2 بۇزاۋلى سىيىر، ءىر ات الدى. مۇنداعى قۇدالىقتىڭ قىزىعى سايلاۋ كەزىندە جاقىندى ءجۇرگىزۋگە تۇۋرا كەلدى. بۇلار ءىلدىڭ سۇيە ادامدارى. قوستاناي ۇكىمەتى تەرىكەمسە، باسقالار ۇلىكى الدۋى مۇمكىن.

جىش

ايەلدەر اراسىندا قات تاڭىماۋشىلىقتى جويۋ جۇمىسى.

قازاق ايەلدىڭ وتىرىزا تالابى وتە زور. ءىر اق، تورىمىس سالدارى، اسىرەسە كوشەلىلىك ءجانا باسقا سەبەپتەرمەن ءىزدەدىڭ قازاق ايەلدەرى ءىل شىندەگى ساۋاتسىزدىقتى جويۋ مەكتەپتەرىنە جۇمىلا كەرە المايدى.

قازاقستان ۋالكەلىك پارتيا كامىتەتىنىڭ قاسىنداعى ايەلدەر اراسىندا جۇمىس بىستىرۋ ءبولىمى وسى جۇمىسقا ايرىقشا كوڭىل بولىپ وتىر.

وتكەن جىلدىڭ كوكتەمىندە، ادەبى قازاق ايەلدەرىنە ءانا ارىلىپ ساۋاتسىزدىقتى جويۋ مەكتەپتەرى اشىلىپ، دەپ قالىق اعارتۋ كەڭەسىنىڭ قاۋلىسىمەن بولدى.

قازاقستان قالىق اعارتۋ كەڭەسىنىڭ ءىىاسى اعارتۋ بولىمى، قازاق ايەلدەرىنە ارنالعان ساۋاتسىزدىقتى جويۋ مەكتەپتەردىڭ شىعىندارىن 26 ـ 192[جىلدىڭ بىسىنداسىنا جازىپ وتىر.

جوعارىداعى جوسپار بويىنشا ۇستىمىزدەگى جىلى قازاق ايەلدەرى ءىشىن 825 ورىندا ساۋاتسىزدىقتى جويۋ مەكتەپتەر اشىلماق. بۇل مەكتەپتەردىڭ 100ـ ى انىۋلا كۇيەرىنىڭ، 90 ـ ى انىۋىڭ، 90 ـ ى جەتى سۇۋ، قوستاناي دا 90، سەمەيدە 130، سىرداريادا 90، ورالىبوكەي 104، 16 مەكتەپ ادايى ۇيىزىندە، قارا قالپاق وبلاستىندا 57 ورىندا اشىلماق.

جالپى قازاقستاندا قات تاڭىماۋشىلىقتى جويۋ ءىشىن 3150 مەكتەپتىڭ 825ـ ى ايەلدەرگە عانا ارنالىپ وتىر.

وسى جۇمىستى ورىندىاۋعا بەلگىلەگەن قىزىنشە كەمىسىپەتىڭ الدىندا ءىىراز بۇگىنگى تۇر.

ولار ـ جەرلەردە ايەلدەردىڭ ءوز اراسىنان شىققان وقىتۋشىلاردىڭ كەمدىگى.

ءىىراق، مۇنداي بۇگىنگىدەگى قاراپ ايەلدەرگە مەكتەپ اشىلماي قالمايدى. ايەلدەردەن وقىتۋشىلار دايىندالۋعا كەرەكتىلدى.

جاقىندا، قىزىل ورداداعى ايىاۋ شق نۇسقاۋشىلار شىعارالۋىن مەكتەپ قاسىنان قىسقا ۋاقىتتى ايەلدەر ءىشىن كۇزىرىس اشىلىپ وتىر. بۇل ايەلدەر وقىۋلارىن ءىىتىرىسى مەن اق كۇيەرىنەلەرگە تاراپ ءىل شىندەگى جۇزدەگەن مەكتەپتەرگە بارىپ، مىڭداعان اۋىل ـ سىكىلدەرىنىڭ كوزىن اشىپتى.

قازاقستان ۋالكەلىك ساۋاتسىزدىقتى جويۋ ءىىاسى توتىنشە كەمىسىپە.

قىزىل ورداداعى.

الدە بولسا انىسىن بەرىسىن.

قولىما پالتاسىن التىپ، قىزىل ورداداعى ءىىي ءىىىدى ايدالا قىدىرىپ جۇرمىس بزدەپ جۇرگەن كەدەيلەر از ەمەس. سولار پالاشاۋىنا قورىق بولارلىقتاي اقشانى تاپقان كۇنى تاپادى، تاپپاعاندا جوق.

وسىنداي سورلىنىڭ بىرىنىڭ ازىق تۇلىك مەكەمەسىنىڭ قىزمەتكەرلەرى (پەبىرالدىڭ 25 ـ ى كۇنى) مونشا جاتقىزادى. بۇل مونشانى جاعىپ مونشا بەسىنىڭ ايلىنەن رۇقسات سۇراپ كوشەگەشىسىپ كەتكەندەگى ۇيدىڭ مورچا ءىماناتۇن جەرىندەگى تاقتاي قىزىپ، جاتىپ كەتىدى. مۇنى قاتىن، بالا كورىپ سول جەردەگىلەرگە ايتىپ ءىشىرىپ المادى.

الگى كۇنى بويى وتىن جارىپ وت جاعىپ جۇرگەن كوبىمان سورلىعا ءىىر تىيىندا اقى بەرمەيدى. قايتا قاماتپاق بىتىپ وتىرعان جەرىندەگى ءىىر ورىس كەمپىرگە الادى. مۇنداعىلار بالاسىن كوتەرىپ، «ايىم قامالىپ قالسا كۇنىمىز نە بولادى» دەپ جىلاپ قاتىنى داۋدارىپ ءىجۇردى.

مۇنى بىتىپ وتىرعان ازىق تۇلىك مەكەمەسىنىڭ قىزمەتكەرلەرى بولسادا، جوق مونشا بەسى بولسادا ورىنسىز جالداپ العان قاراۋىلى بولماعان سولۋ وتىن جارۋعا جالداعان كەسىپتى «قاراۋىلدىلىق» دەپ ايىپتاۋ مۇمكىن كەلەدى. بۇل بىتىپ وتىرعان «قاراۋىلدىلىق» ءورت شىعاۋىنىن ءىىر بال اشىپ، بولماسا اۋلىمىزدىڭ قىلىپ بىلەمىزدە دەگەندەك.

بىتىپكەن ازاماتتار الدە بولسا جىلاتپاي انىسىن بەرىپ جىبەر ۇلەرى كەرەك.

قۇۋاق.

قورعانعا جاقىنداپ كەلەدى.

قىزىل اسكەرلەر تۇرعان كەرەبىسىنىڭ ارتىندا، سىردىڭ ءىىۇىجاعاسىن قۇلاتىپ قورعانعا جاقىنداپ كەلەدى. وسى كۇنى جەر جىبىپ كەلە جاتىر.

الدىن الا قامداپ جاردى بەكەمەدەۋدىڭ قاتىن ستەۋدى ءىتىپىستى جەرلەر مىكەرىمىن.

قۇۋاق.

وقىۋ ـ اعارتۋ جۇمىستارى

قامقورشىلىق جۇمىسى.

قازاقستاننىڭ باسىپ ءسوز بەرىلمەندەگى، اعارتۋ كامەسەرىتىندەگى پارتيا ۇيالارىنىڭ نۇسقاۋى مەن جەرگىلىكتى كامىتەتتەرى قىزىل ورداداعى بولىسى، 40 اۋىلدى قامقورلىققا العان مەدى. وسى كۇنى قامقورلىق كەڭەسىپىنىڭ تالابى مەن سول اۋىلدان مەكتەپ اشىلىپ 25 دەي بالا، 15 دەي ءىرەسەكتەر وقىپ جاتىر.

مەكتەپتىڭ كەرەكسىزدىگى، مۇعالىم اقىسى قامقور كەمەسىپىنىڭ قورىنان بەرىلىپ تۇر.

قامقورلىق كەمەسىپىسى 1-2 جەتىدە اۋىلعا بارىپ، ناۋقان مەزگىلىندە (جانا باسقا ۋاقىتتا) قالىقتى جىبىتاپ ءتۇرلى جوننەن بايىتىپ باستىپ تۇرادى.

ءىكىنشى ناۋقانىڭ جاقىنداعانىن مىكە الىپ كەمىسىپە مارتتىڭ 5ىندە اۋىلعا بارىپ قونىستانۋ، ەكىن سالۋ، سۇۋىرىكۇ تۇۋرالى بايىتىپ جاسادى.

دارىنىڭ ءىورى بايى دەگەن ساماسىنان جال ايى دەگەن جەرگە سۇۋ شىعارىپ بەرىپ ۇكىمەت كومەك قىلىپ، ءىىارىمىزدە سول جەرگە جىبىتالىپ وتىرىپشى بولار مەدىك دەپ جۇرت شۇۋ ەتە قالدى. بۇل جۇمىستى جۇزەگە اسىرىپ ءىىىشىن ورتالارىنان وكىل سايلادى.

مۇ.

تۇراقتى بولسا ەكەن

قازالى ۇيەزىنىڭ اعارتۋ بولىمىندە بىسىپەكتىر بولىپ انشولاق ۇلى تۇرىپ مەدى. وكىنەرىمىز ايىندا بۇل جولداستى شىعارىپ، ورنىنا مىسىپەت ۇلىن بەلگىلەدى. ءىىر ازدان سوڭ تۇرجان باۋىرىك ۇلى بولدى. مىنۇار بىتىندە سىپەسىپەت ۇلى قايتا بولدى. جانا بۇدان كەيىن پەبىرال ايىندا قاسىمبەر باي ۇلى مىسىپەكتىر بولىپ بەلگىلەنگەن.

ءىىىىتىپ اعارتۋ بولىمىندە بەسى ايدىڭ بىتىندە 4 اۋدارىسىپاق بولىپ، اي سايىن بىر مىسىپەكتىر بولىپ كەلدى. مىسىپەكتىرلەردىڭ ءىىىى